13 აპრილი, 1908 წ.

ფასი ყველგან 1

იუმორისტ. ჟურნალი

ეშმაკის ალმანახი

№ 26

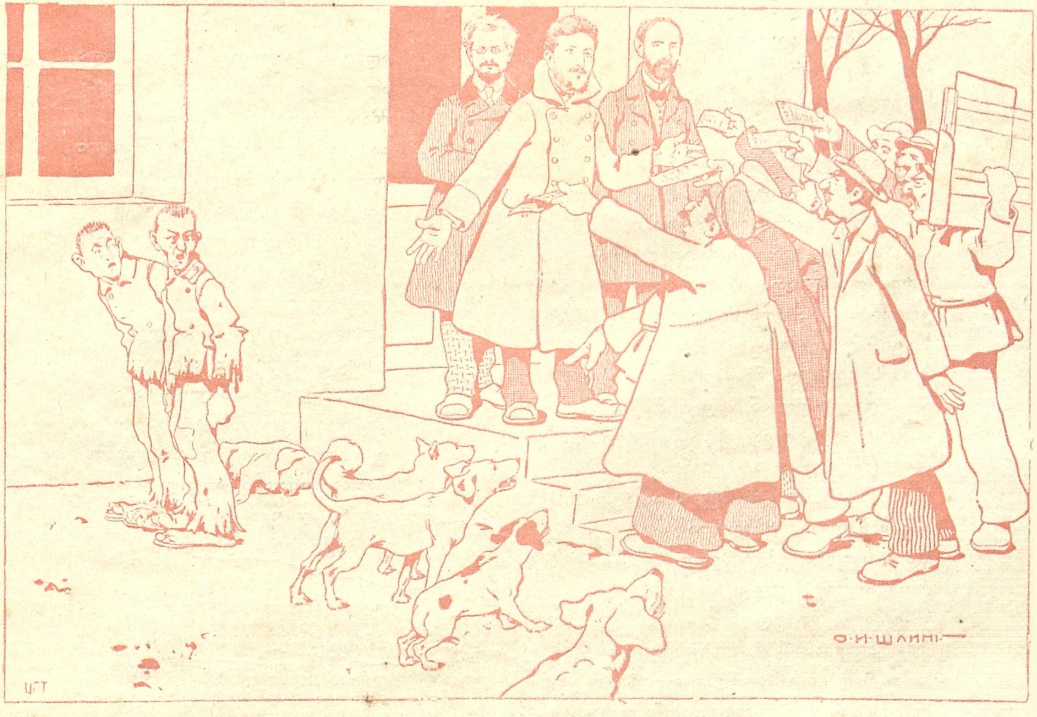

თფილისის საბალოსნო სკოლა.

1 **შეგირდი.** ნიკო, შეხედე ამ კრედიტორებს! ამდენ ნისიას ვინ გაასწორებს!

2 **შეგირდი.** შენ ძმავ მაგათზე ნუ იტკენ თავსა ჩვენ შეგვაძრობენ დანარჩენ ტყავსა.

ერთი სკოლა.

„უწვრთნელი ძაღლის ყოლას ჯობს
უწვრთნელი შვილის ყოლასა“.
დავ. გურამიშვილი.

უწვრთნელათ დარჩენ სჯობია
ბაღის სკოლაში ყოლასა.
ეშმაკი.

დიდუბეში, მუშტაიდთან
საბაღოსნო სუფევს კლასი...
სასწავლებელ-პანსიონი
ქვით ქვეყნათ სხვა, ამის ფასი!
სამოსწავლო ოთახები
ბევრით ვერ სჯობს ციხის საკანს:
ვერც მზის სხივი ჩამოხედავს,
ვერც სინათლე ჩამოატანს.
კარ-ფანჯარა ფარღალალა
და ცემენტის ცივი პოლი...
(ათში, შვიდი მოწაფეა
რევმატიზმით დანაწოლი!)
საწოლი და სასადილო
უსუფთაო, ბნელი,-ცივი,
სიმყრალეს და სინოტიეს
ამ წერილში აღარ ვჩივი.
აღარც ბაღი საყვავილე,
არც საფუტკრე აღარ არი,
სანერგე და ბოსტან-ბახჩა
ხელეპირათ გადამხმარი.
აღარც შეშა, აღარც ნავთი,
აღარც ღვინო, აღარც წყალი,
არც წეს-რიგი სავარგისი,
აღარც კანონ-სამართალი!
დღე მუდამ გარს ახვევია
კრედიტორთა მთელი ჯარი,
ზოგი აღა წამოსულა,
ზოგის ბიჭი და ნოქარი.
და დილიდან საღამომდე
თავის ქონვა უნდა სტუმრებს,
(ძაღლების არ ეშინიათ
თუმც სკოლა ბევრს ახმაურებს!)
ასე საწყლათ, უბედურათ
გდია სკოლა უპატრონო...
რით აუდგეს კრედიტორებს
უსუსური და ულონო.
„კავკასიის სასოფლო“ თუ
რაღაც საზოგადოება,
სხვას რა რიგათ დაეხმაროს
როცა თვითონ სული ხვდება?
სხვა და სხვა მხრით იწევიან
ვით კრილოვის „კიბო-გედი“
და სიკეთე არ ნახულა
ჯერ იმათი ნამოქმედი.

ეგნატე და ქ»ნანოვი,
(სკოლა რო წყდებოდა წელში)
საპატიო მზრუნველობას
ერთმანეთს აგლეჯდენ ხელში.
დღესაც სკოლის პატრონობა,
ამგვარ ჭირისუფლებს აწევს
და მისი დღეც დათვლილია:
ზაფხულს ველარ გადააწევს.

ნიორი.

სჯობს რაკ ადრე წაიქცევა.

აღსდგა ქრისტე?
ვგონებ არა...
აღსდგა მხოლოდ ძველი წესი,
აღსდგა ძველი ბატონობა
ჯოჯოხეთზეც უარესი!...
აღსდგა ისკარიოტელი
და იმისი სწავლა მცნება...
აღსდგა თავის სიძლიერით
სიმხეცე და ბოროტება.
ქრისტე აღსდგა??
არა ვგონებ...
აღსდგა მხოლოდ ბნელი ძალა,
აღსდგა ყველა ხნე წამხდარი,
მძარცველი და მაწანწალა.
აღსდგა მხოლოდ გამცემლური
ღალატი და პირფერობა,
აღსდგა მხოლოდ სიეფრაგე
და უსაზღვრო შური, მტრობა...
აღსდგა ქრისტე??
ვგონებ არა...
აღსდგა მარტო სივაგლახე,
აღსდგა მხოლოდ ძალადობის
შავ-ბნელი და ბილწი სახე.
აღსდგა ყველა, რაც გამბულა
ჯოჯოხეთის გზათ და ხიდათ,
ბარბაროსთა მტარვალობა
დიახ, აღსდგა ჭეშმარიტათ.
ქრისტე აღსდგა?
არა ვგონებ...
დღეს პირფერობს თითქმის ყველა,
აღსდგა მხოლოდ რეაქცია
და მზის სხივი დაგვიბნელა.
აღსდგა მხოლოდ საზიზღარი
მლიქვნელური ყოფა-ქცევა,
და ყველა ეს ფეხზე მდგომი
სჯობს რაც ადრე წაიქცევა.

ტოროლა.

ქრისტე აღსდგა!

— მოდი, ტანჯულ-წამებულო!
ტუჩი ტუჩში ჩამაკონე!
„ქრისტე აღსდგა!—ჭეშმარიტად!“
ეგ ტკბილი ხმაც გამაგონე!
ქრისტე აღსდგა! გახაროდეს,
ეგ სიმოლო ჩვენი ძმობის!
მოდი და კვლავ გადამკოცნე,
ნიშნად წრფელი თანაგრძნობის!
ვინც კი ნახო ჩვენის ხვედრის,
ყველას ასე მიესალმე!
მეგობრულათ მოეხვიე,
ტუჩი ტუჩში ჩაეკალმე.
უთხარი, რომ აღსდგა იგი,
სიყვარულის მოციქული,
ვისიც გულთან ახლო არის
ტანჯული და დაჩაგრული.
უთხარი, რომ აღსდგა იგი
ნათელი ჭეშმარიტება,
რადგან იგი ის ძალაა,
არასოდეს რომ არ კვდება!
ჯვარიც მისთვის მოიგონეს
ეშაფოტებს მისთვის სდგამენ,
მაგრამ იგი მაინც აღსდგა
და წყლულები დაუამდენ!
ცეცხლის კოცონს არა ერთხელ
დაუხრუკავს მისთვის კანი,
მაგრამ იგი მაინც აღსდგა
უკვდავებით განაბანი!
გასანთლულ თოკს არა ერთხელ
ის ზეარაკათ გაუგუდავს,
მაგრამ იგი მაინც აღსდგა
და სიბნელეს მაინც ზღუდავს!
მაშ, ასეა—სიმართლეში
უკვდავების ძალა არი:
მიტომ ლხინობს დღევანდელ დღეს
არე, მარე, მთა და ბარი.
დე, ჩვენს გულსაც იგი მოხვდეს
სასოების მარგალიტათ!
და ერთმანეთს მივეგებოთ:
„ქრისტე აღსდგა!—ჭეშმარიტად!“

ნ. ზომლეთელი.

საალდგომო.

ხალხი ტანჯული, წამებული, მშიერ-მწყურვალე,
მძიმე უღელ ქვეშ მწარეთ კვნესდა, მწარეთ გმინავდა,
ხმას ვერ იღებდა, ჭირის ოფლს ღვრიდა მდუმარე,
და მის თვალებში მწუხარების ტრემდი ბრწყინავდა.

„ძლიერნი ამა ქვეყნისანი“ ტკბილათ ცხოვრობდენ,
დღესა და ღამეს ატარებდენ ფუფუნებაში,
ზეიმი ჰქონდათ, იმღეროდენ, მხიარულებდენ,
სიცოცხლეს ლევდენ განუსაზღვრელ ნეტარებაში.
ამ დროს იშვა ის... დრაბ ქოხში კამოიზარდა,
კაცნო ხალხის გულის წყლული, ჭირი, ვარამი,
ადშეოთდა გმირი, მტარვალთ ომი გამოუცხადა,
რომ ძირს დაემხო მათი ტახტი, მათი ალმი.
მაგრამ შეეხვრეს მოციქული „ძმობა-ურთობის“,
ეკლის გვირგვინი დაადგეს თავს, სტანჯეს, აწამეს
და ჯვარზე აცვეს, დამგმობელი უსამართლობის,
წუთი სოფელსა სამუდამოთ გამოასალმეს.
მოკვდეს ის, მაგრამ ჩაგრულთ გულში კვლავ აღსდგა
მკვდრეთით!
მისი სიქმენი თვალწინ უდგათ მათ მაგალითად
და მხნეთ იბრძვიან მონობის ჯაჭვს ამსხვრევენ მკერდით,
თანვე მღერიან: „ქრისტე აღსდგა აწ ჭეშმარიტად!“

ვ. ჩახრუხაძე.

ქრისტეს.

ქრისტევ, შენ აღსდეგ შარავანდედით
დათრგუნე ბნელი, სძლიე სიკვდილი,
გოლგოთას ახვედ წამების ჯვარით
აღარ შესდექი სასო მიხდილი.
მაშვრალთ და ტანჯულთ სიყვარულისთვის
ეკლის გვირგვინი გარგუნეს მტრებმა
შენ კი დიდებით სძლიე ქურუმნი:
მათ ზარი დასცეს აღდგომის ხმებმა.
აღსდეგ, მოშორდი ქურუმთ სამეფოს,
ზურგი აქციე მტარვალთა მხარეს...
და ისინი კი, ვისთვისაც მოხვედ,
ისევ სისხლს ღვრიან და ცრემლს მდუღარეს.
შენ ზეცას წახვედ... აქ კი დასტოვე
მშრომელთ სამეფო ბრძოლისა ველზე...
არ არის მისთვის შვება და ლხენა,
აღარ ანათებს მისთვის მთვარე-მზე.
მწვავე უღლის ქვეშ ის იზნიქება
მისი ხვედრია საკანი, ტყვია!..
შენ კი სადა ხარ ამ დროს, როს მაშვრალთ
გარს ყვავ-ყორანთა გროვა არტყია???
ეს არ შეფერის მაშვრალთა ქომაგს,
მას ვინც ავიდა გოლგოთას ჯვარით,
სისხლით აღბეჭდა თავის ცხოვრება
და განვლო დღენი ტანჯვით, სიმწარით.
ის უნდა იყოს თვის რაზმთან ერთად
გაკაჟებული ბრძოლისა ველზე,
და ქურუმთ ხროვას გააფთრებულსა
სწრაფად აბჯენდეს ბასრ დანას ყელზე.

მაშ, მო აქ ქრისტეე, დატოვე ზეცა
კელავ დაუბრუნდი შენს რაზმს, ბრძოლასა,
და მხოლოდ მაშინ ვიმხიარულებთ
შენს გამარჯვებას და აღდგომასა!

ვ. მალაქიაშვილი

ორი ეშმაკი.

(სხვა და სხვა პრინცები)

მეორე. როდესაც პრინცი გახლდით კახური
რკინის გზის ამბავს
მოვკარი ყური...
დავსწერე თხოვნა როგორც წესია
და ხელში ვიგდე
გზის კონცესია.

პირველი. ჰმ!!!

მეორე. (დარცხვენილი)
როდესაც ვიყავ საჩხერის პრინცი
ჩოხა პაჭიკი
გლეხის ჩავიცვი,
მყისვე მწერალი მე გამოველი
ვით „იმერელი
ამომრჩეველი"

პირველი. ვაააა!.,

მეორე. (უმეტეს დარცხვენილი)
რა მემართება სწორეთ არ ვიცი,
როდესაც ვიყავ
გურიის პრინცი
რკინის გზა მჭონდა მე იდეალათ
ქალები მყავდა
მუდამ ამალათ.

პირველი. (კმაყოფილებით) ბიზ, პრავო!

მეორე. (ტოტა შემხიარულებული)
როდესაც გახლდი ოდიშის პრინცი
მახსოვს ზედ მეტათ
ვიყავ უვიცი
დღეს კი კაცევარ გამონაჩენი
ქანქარიცა მაქვს
გამოსარჩენი.

პირველი. (აღფრთოვანებული) ბიიიზ! ვაშა! ბიიიზ!

მეორე. (უფრო თამამათ)
პრინცესა ვიყავ გურიელისა
ლმობიერობა
მქონდა მგელისა,
მიწებს დავადე უზომო ბაჟი
და ღმერთს ვემდური
რომ არ ვარ ვაჟი.

პირველი. (კატაკებული) მივხვდი, მივხვდი ბიიიზ! ბიიიზ!

მეორე. (აღტაცებული)
სვანეთის პრინცი რომ გეახელი
განკარგულება
ვქენი ფიცხელი,
რომ ერთობისა მოისპოს კვალი
მოლვაწეთ ჩამთვლის
დრო მომავალი.

პირველი. (ძალიერ აღფრთოვ.) აგი შენდა ოჯახი, ბიიიზზზ, ბიზზზ?

ქრისტე აღსდგა!

(ეშმაკური მილოცვები).

გუნია.

ოზურგეთის წმინდანებს.

დღესასწაულს მოგილოცავ
ოზურგეთის მარგალიტო:
დიდო **ვასილ, დავით** წმინდავ,
ნიკოლოზ და დიმიტრ.
თქვენი წერფელი სამსახური
„თანამედროვეა" წმინდათ
არ კი შედრკეთ „მეგობრებო",
მაგრა იყავ და კირკიტათ.

ჭყონიების რაზმს.

მოგილოცავ დღეს ბრწყინვალეს
ჭყონიების **შავი რაზმო,**
რომ გლეხებთან საბრძოლველათ
უფრო მჭიდროთ დაირაზმო;
დროთა ბრუნვამ არ დაგაფრთხოს,
ძარცვა-გლეჯა კელავ გიყვარდეს,

და ეცადე: ცხელი კოვზი
ნაცარში არ ჩაგივარდეს.

გურულ გლეხებს.

თქვენ, გურიის გლეხკაცობავ,
მოგილოცავ გულით წრფელით
გამოცდილს და გამონაწრთობს
ათასგვარი განსაცდელით,
რომ კვლავ მაინც აგცდენოდეს
ეგ წამება, ძარცვა, რბევა,
და როგორც დღეს, მომავალშიც
არ გეფიქროს უკუქცევა.

ბათუმი.

სოსიკოს.

ბედნიერ დღეს მოგილოცავ
სოსიკო-ჯან, ბათუმელო,
როგორც სიტყვით, ისე საქმით
ცვალებადო, მინდორ-ჭრელო,
საზოგადო სამსახურის
კანდიდატი ხარ მუდმივ
ღმერთმა მოგცეს თბილი ბუდე,
სხვა ღირსებას აღარ ვჩივი.

ქუთაისი.

შავი ქვის საბჭოს.

დღესასწაულს მივულოცავ
მარგანეცის საბჭოს კრებულს,
რომ ქანქარი მოსდენოდეს,
მათ ჯამაგირს „შემოკლებულს“,
რომ დროებით დამწუხრებულს
გულსა მათსა გაეხაროს
და დაეტკბოს მათი სმენა
მაშინისტკა მიზანდაროვს.

დაბალ სკოლის პედაგოგებს.

მივულოცავ წითელ-კვერცხებს
და აღდგომის დღე ბედნიერს
დაბალ სკოლის პედაგოგებს,
უპრავისგან მუდამ მშიერს
და ვუსურვებ მომავალში,
მოსაკრებათ ღონე-ძალთა,
მაღლით თავზე დაბერტყოდეს
იაკობის უხვი კალთა.

საახწ. სკოლას.

არ მაქვს ნება გამოვტოვო
„ეროვნული ზურბთა სკოლა“
ორი „მაენე“ პედაგოგი
პოეზდზე რომ შეაყოლა...
ღმერთსა ვსთხოვ, რომ „განეწმინდოთ“
ეს „ნაუკის“ მონასტერი,
რომ საფუძვლათ ედვას აღზრდას
აკობიას „ხალხის მტერი“.

ვაჭრებს.

არც ქუთათურ ლეგა **ვაჭრებს**
არ დავსტოვებ მიულოცავს
ღმერთმა ვარლამ უდღეგრძელოს
იმათ საქმეს მედგრათ რო ცავს,
ხოლო ნოქართ შესამუსრათ
მოუვლინოს ფილიპ-აღა,
მოკლე დროში გახსოვთ რეთი
„მავნე“ პირი გაასაღა???

„დურმიშხანებს“

„ფურჩულში“ კი ვენაცვალე
მე ქუთათურ **„დურმიშხანებს“**,
ვფიცავ გამჩენს, ვერსად ნახავთ
ჩვენში გმირებს ამისთანებს;
რეაქციით სულდგმულობენ,
იმაშია მათი ლხენა,
ვეკვობ, ვინმეს ხალხის ცოდვა
კისრათ ედვას ამოდენა.

სილოვანს.

ჩვენ **სილოვან** გენერალსაც
მივულოცავ ორჩოფეხებს
რომ სოციალ-დემოკრატებს
მისებურათ სცემდეს „მეხებს“,
რომ **ფანცხავა იაკობი**
გაუწევდეს მტკიცე ძმობას
და სანაცვლოდ უშოვნიდეს
ვიცე-გუბერნატორობას.

დიდიმს.

ტურფა **დიდიმ ჩიკვაიძეს**
რათ ეუსურვო მცირე რამე,
ღმერთმა ქნას, რომ „დურმიშხანულს“
ეწეოდეს დღე და ღამე,
რომ ამგვარი სამსახურით
გაუნათლოს მტვრს-გზა-კვალი,
ქუთაისის ქალაქიდან
ბათუმისკენ მიმავალი.

ფოთი.

იონას.

საღდგომო ბასკის ნატეხს,
მივულოცავ ფოთელ გმირებს
თუმც **იონას** ეს მოკითხვა
ვიცი ერთობ გააკვირებს,
ვუსურვებ, რომ გვერეკოთ
ეს მესამე დუმა ხანტი
და მეოთხე სათათბიროს
ის ყოლოდეს „დეპუტანტი“.

ნიკოს.

დიდსა ნიკო ნიკოლაძეს
დიდიც შეფერს სალერელი,
მან ათასჯერ გადათელა
პეტერბურგის შარა გრძელი,

და თუმცაღა ვერ უშოვა
ფოთს საფუთო საკენკავი,
მაინც ვიტყვი: ჩვენს მხარეში
ქვით ასეთი გამრჯე თავი.

თფილისი.

ტრამვაის

ტრამვაიდან წამოვიწყოთ
სააღდგომო ლექსთა ძღვენი,
იქ ახალმა დირექტორმა
დაჰგმო ძველის განაჩენი;
ძველს უფლებებს ფრთხილად შესთლის
რომ ვერ იგრძნონ მწვავე ტკენა
„ამხანაგურ კომისიას“
ხომ შავი დღე დააყენა.

რკ. გზის სახელოსნოებს.

ის **მთავარი სახელოსნო**
რკინის გზას რომ აზის გულზე,
„აკორდებმა“ გაიტაცა
ასე სისხამ გაზაფხულზე.
შემოიღეს ერთმანეთში
ათას-გვარი საძაგლობა
და დარაჯათ, ჩემი მხრიდან
მივულოცე მათ „ზაგლობა“.

ქართ. ამხ. სტამბას

„ამხანაგობის“ სტამბასაც
მივულოცავ დღეს—ბრწყინვალეს,
მხოლოდ ეს კი აღარ მომწონს
მუშებმა რომ მოიმთვრალეს,
„რაჟდენკას იაჩეიკას“
ერთობ ბევრი დაეძალა,
რომ „პოლუჩკის“ მიღებისას
შეიხუროონ თავის ქალა.

თფ. სააზნ. სკოლას.

ქართლ-კახეთის „ზუბრთა“ სკოლაც
ბევრით წაგავს ქუთათურსა.
ერთს ეწევა მამულისთვის
„საეროვნო“ სამსახურსა,
რომ ინვალიდ პედაგოგებს
შემოსავს და აკმევს პურსა,
თან დღევანდელ პირობებში
არც წვადს დაწვავს, არც შამფურსა.

თეატრს

ქართულ თეატრს რაღათ უნდა
მისალოცი ეშმაკისი,
მე შენ გითხრა რეჟისორი
არა ყავდეს ქუბის ღირსი!!
ღმერთმა ტაბილათ შეაბეროს
ქართულ თეატრს თავი მათი,
თუმც სასცენო აღარ უჩანთ
სინსილა და სალავათი.

სამეურნეო საზოგადოებას.

ალექსანდრეს ბაღის ყურათ
რაც კი მახსოვს დრო და ჟამი,
მთელი ქვეყნის სასაცილოთ
ერთი უშნო გდია გვამი.
„მეურნეთა“ საკრებულოთ
იწოდება ვგონებ იგი,
და რომ ვინმე დამარხავდეს
კი მოითხოვს ამას რიგი.

წვრილ ვაჭრებს.

„წვრილ ვაჭართა“ ბიუროსაც
ყავს სოსიკო, ბაყ-ბაყ-გმირი,
„ადრესით“ რომ მოითხოვა
„მანიფესტით“ დანაპირი,
მაგრამ ურთი რას გვაწყობს
საადრესო ბრძოლის ველათ,
თუნდ მას ცალიც არ უჩანდეს
დარაჯათ და ეზოს მცველათ.

ჟურნალ-გაზეთებს.

„ამირანის“ რედაქციას
მივულოცავ რა თქმა უნდა
თუმც კამათის ოინები
დაუძველდა, გაუხუნდა,
ღმერთმა მისცეს სამერმისოდ
ის აზრი და ის უნარი,
რომ სულყველა „მეგობრებზე“
ხელეპირათ არ თქვას ვარი.

—

„ზაკავკაზიეს“ შეურცხვა
შინაარსიც და კილოცა...
„დურმიშხანული“ მეთოდი
გოთუამ გადაილოცა;
მე რაღა ვუთხრა, უფალმა
უკურთხოს ეს გზა სავალი
და ქუთათური „მწერლები“
შესძინოს ერთობ მრავალი.

—

„ნიშადურ“ ვალერიანი
თავისი სრული შტატითა,
უნდა ვაკურთხო საქვეყნოთ
ლომისკარელის ხატითა...
ვუსურვებ ყველას ძველებურ
ერთობის კიცხვა-გმობასა,
თითონ გუნიას,—ქართული
მწერლობის „დვორნიკობასა“.

—

„ფარელების“ ახალ „შრომას“
ღმერთმა მისცეს ხანი გრძელი,
„დურმიშხანი“ თუ კარგათ ყავს
არ დააკლდეს საღერღელი;

თანაც ვიცით, რომ „გამოსცდის
ბედაურებს შარა გძელი“
აქ კი დღესვე დასტყობია
კამათი და ახრი ძველი.

„მერცხალო“, შენ რაღა გითხრა
შე ცელქო, კუდ-მაკრატელა,
თუ „ანიდან“ არ დაიწყე,
ხომ სულ „ვინმა“ გაგაკრელა,
„ონი“ საღლაც მიიმალა
„რძე“ გამოდის ნელა-ნელა
დანარჩენი ასოები
დაგენაცვლონ ერთად ყველა.

ეშმაკი.

მილოცვა კორესპოდენტებს

ხუთშაბათ დღეს სანატრელო,
ბლიკვაძევ და ჩემო **კენტო**,
ვინძლო ლექსი პირ-მახვილი
უფრო ხშირათ გაიმეტო.
ვინძლო ვარლამ **ჩახრუხაძეც**
დააძალო საწერ კალამს...
ქრისტე აღსდგა!! თფილისიდან
ჩემს „ეშმაკურს“ გიძღვნი სალამს.
ბედნიერ დღეს მოგილოცავ
შენ „**ეშმაკო რევიზორო**“,
ქუთათური „დურმიშხანი„
ვინძლო კარგათ გამიჯორო.
ადგილობრივ მოღვაწეებს
გაუზომო სიგრძე-განი,
დრო მოვა და უფრო მეტათ
დაგვპირდება ეს საგანი.
შხანკოლასა და **ზომლეთელს**
ვუძღვნი სალამს საალდგომოს,
და უსურვებ ამ ჩვენ ჟურნალს
მეტი ხანი მოანდომოს,
რომ ხულიგანთ ნამოქმედარს
გვაცნობებდენ აქ ცხელ-ცხელათ
ჩვენ კი მათრახს არ დავზოგავთ
იმათ ზურგის ასაწველათ.
მალაქიაშვილს და **პიტნას**,
მათთან ერთად ჩვენ **კასიოს**,
ვუსურვებ რომ „მათრახისთვის“
ჯერ ზურგი არ შეექციოს;
რომ **მთიულსა** და **ცხო-მთიულს**
მოეტანოთ ცნობა მთიდან,
ბაგრატ ვანელს და **მეწყინეს**
ქიზიყსა თუ კახეთიდან.
კვლავ ვისურვებ, რომ **თაგუნას**
დაეტოვოს სორო თვისი
და პატარა ფელეტონი
დაეხატოს საკადრისი,
რომ **აზიანს** დავიწყოდეს
„ნიშადურის“ ურცხვი ენა
და მომავალ ნომრებისთვის
დაეწეროს კარგი სცენა,
რომ **გომართელს**, „სიზმრის“ შემდეგ
დაეწეროს რამე ცხადი
უფრო მკვეთრი და მახვილი
საეშმაკოთ შენამზადი,
რომ **ზაგლობას** „სახელოსნო“-ს
გამხილება შერჩენოდეს
და იმ „**ვაგზლის მოდარაჯეს**“.
გვარი აღარ შესცდენოდეს*).

სიზმრის ახსნა.

სიზმრათ თუ ნახოთ ჯაობი,
ტლოპი, მურად-სურნელოვანი,
შენ ეროკან ტბაც კი მოსჩანდეს
ხოშო-კვეულ-ბაყაოვანი.
უფრთხილდით, რომ არ შეგემთხვათ
ცუდი რამ სევდა-კლოვანი!
ოდიშისა წილ ეს არის
ქალაქი, ზუკდიდოვანი!

კვალად თუ ნახავთ სადგომსა
„სპარიტოს“ ბინათ ტნობილსა,
არავერაა! ეანდევნით
სევდას ეულს ლახვრად სობილსა!
ზუკდიდისა წილ სიზმარი
ნიშნავს სახლს, „კლუბათ“ ხმობილსა,
შიკ სტოლს კასრიოს ფოტოთა
ქალ-ვაკეთ შემოდობილსა.

ონისიმე

*) რომ ღულაძის მაგიერათ
არ გალანძღოს რევიშვილი
და ამ რიგად რედაქციას
აცდინოს ეს სირცხვილი.

რედ.

ai პასკა სააღდგომო!
ოზურგეთის მისალოცი,
და „ეშმაკის“ შემოწმებით
გემოვნება გასაოცი!

ა ღ დ გ ო მ ა.

დიადი მცნების: თანასწორობის
პირველ მოციქულს, მოძღვარს დიდებულს,
გოლგოთის მთამდე ტვირთათ ხვდა ჯვარი,
შემდეგ წამება მასზე კიდებულს!
სცეს მას ყვრიმალში, მტარვალთა გუნდმა
ტანჯვის მეტ საგრძნობს შეუხო ხელი,
წამების ცეცხლით წყურვილ დანთებულს
აგემეს ძმარი გულის დამწველი!
აღსრულდა იგი ჯვარს მილურსმული
ნალახვრმა ფერდმა წყლის იწყო ნთხევა,
სიკვდილიც ძვლების არ დარჩა მხსნელი
და განიცადეს იმათ კვლავ მსხვრევა!
ცივს, პირქუშ საფლავს ჩააკრეს მსხვერპლი
ფარისევლების სურვილ-ნებისა,
ირგვლივ გაისმა შესაზარი ხმა
ბარბაროსობის გამარჯვებისა!
მაგრამ სიკვდილმა მისსა საფლავში
იმის მცნებასაც ვერ არგო დგომა,
და სიბნელეში კვლავ მოევლინა
დიად მოძღვრების მკვდრეთით აღდგომა!
აღსდგა სიმართლე, მისმა სხივებმა
სიბნელეს უწყო გაფანტვა, ბრძოლა,
გაჰქრა იუდა, მან გამცემელმა
სახრჩობელას წინ იგემა თრთოლა!
აღსდგა სიმართლე, თავის აღდგომით
ფარისეველთა დასცა თავზარი,
ძირს საზიზღარი იმათი დროშა,
ძირს მათი ბნელი თავშესაფარი!..

რ. ლეჩხუმელი.

ეშმაკური გამოცანები.

დამერწმუნეთ, ამისთანა
არ გსმენიათ გამოცანა!

1. ის ვინ იყო მწერლობაში,
(ჰკუით სწორი ქათმებთანა),
ვინც თავისი დასაკლავი
თვითვე გამოსჩხრიკა დანა?
რა თქმა უნდა ამისთანა
არ გსმენიათ გამოცანა.
2. ის ვინ არის, ჩვენს ერთობას
რომ უმღერა „სულთა-თანა“
და ამ რიგათ „საქანქრეთში“
ბურთი ლელოს გაიტანა?
უეჭველათ გამოცანა
არ გსმენიათ ამისთანა
3. მაშ მითხარით, ის ვინ იყო
სულით მცირე, დაბალ ტანა,
დეპუტატთა თავ-დადება
,,სიცრუეს‘‘ რო გაატანა?
სჩანს მკითხველო, გამოცანა
არ გსმენია ამისთანა.
4. მარქვით აბა, ის ვინ იყო
შავ-რაზმული რომ სთქვა ნანა,
იჯმნა სოფლით და ხელები
პილატესებრ დაიბანა?
არა ვფიქრობ გამოცანა
თქვენ გრმენოდეთ ამისთანა.
5. მაშ იცანით ის ვინ იყო
ენა ჭრელი თავ-მგოსანა
ქანქარისთვის რო დაოთხდა
ჭავჭავაძის კუბოსთანა?
ამის ნსგავსი გამოცანა
არ გსმენიათ ჯერე, განა?

P. S. მაშ თუ ვისმე გაუჭირდეს
მოირბინოს ,,ეშმაკთანა“.

ზარმაცი.

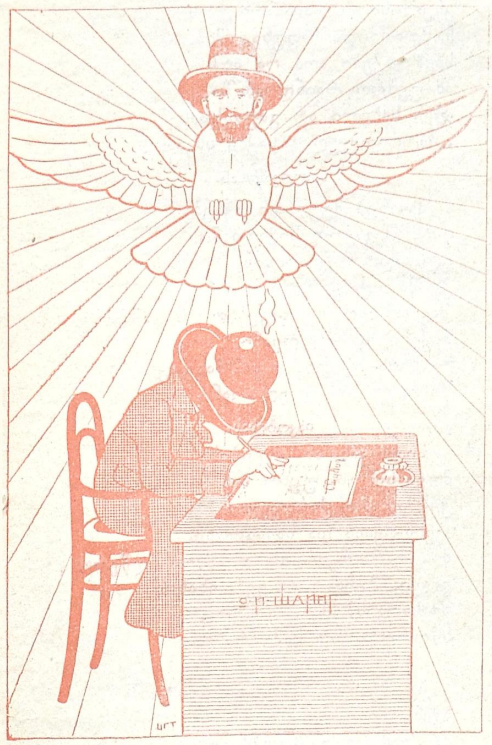

სული წმინდის მოფენა.

„პავლე მოციქული“.

იჯდა „პავლე მოციქული“
მაგიდასთან
თავ მირგული...
მაღლით ედგა შუქ მფინარე
და უმანკო
წმინდა სული.
და სიურცხვით გასაშტერით
(სული წმინდის
მონაბერით!)
„სიცრუეს“ და „ღალატს“ სწერდა
კისერ კალამ
მონაღერით.
სწერდა: რომ ეს ქვეყნის პირი
რომ ცხოვრება
ზნე დუხპირი
„ესდეკების“ ბატონობით
გახდა ფრიად
გასაჭირი.
რომ გახშირდა „ჭიმა მარხვის“,
რომ არა სწამს
ღმერთი არვის,
რომ ოთხშაფათ-პარასკევი
სიწმინდით არ
შეინახვის.
რომ ქართველი დეპუტატი
არის გლეხთა
მოღალატი,
(და სოსიკო*) იყო მხოლოდ
ერის გულის
ანდამატი).
რომ ხალხისთვის არ დაიცა
არც უფლება,
აღარც მიწა...
(აქ პირჯვარი გადისახა
და სინდისიც
დაიფიცა!!)
სული წმინდა უჩინარათ
თავზე ედგა
პავლეს მარად
არ ზოგავდა ძალთა თვისთა
მოციქულის
დასახმარათ.

—კი.

საალდგომო მესტვირული.

აბა სტვირო, ჩვენსა გმირებს
არ შეფერის დავიწყება,
სადარბაზოთ დავუაროთ
და შევასხათ ქებათ-ქება;
მათის ეშხით, გმირულ ქცევით
ტრფობის ალი ვის არ ხვდება,
მათზე უფრო საქებარი
აბა მითხარ—ვინ იქნება?!.

პ. გოთუასას.

ჰა, გოთუა—ნათლის სვეტი,
დიდიმისა მეგობარი,
ყალბ ცნობების მსწრაფლ-მბეჭდაეი,
უებრო და უშიშარი.
სიმტყუვნეში რომ დაიჭერ,
დაიფუკვის როგორც ჩვარი,
პოლიციის მოწმობაა
მისი შუბი, მისი ფარი;
ან კი რა ქნას, როს ღმერთად ყავს
კუჭის მძღომი მას ქანქარი...
პართენ სხვაა, ჭორი სხვაა,
შუა უძევს დიდი მზღვარი!..

ხეობელისას.

აჰა, კიდევ გმირთა-გმირი,
ყმა საქები—ხეობელი,
„ნიშადურის“ ფურცლებზედა
ჭორებისა გოდრით მდგმელი.
ნუ დავძრახავთ, ცოდვა არი:
კუჭი ჰქონდა ცარიელი,

---

*) ბარათაშვილი.

დღეს არ შია, მაძღარია,
ბედისაა მადლიერი;
თვის ჰორების წყალობითა
მოიპოვა მწყალობელი
და ბანკისა სალაროში
მანაც შეჭყო „წმინდა“ ხელი.

გუნიასას.

თუ ხეობელს ქება ვკადრეთ,
გუნიამ რა დააშავა?!.
ამ ვაჟმა სხვის პიესები
მისებურათ ჩააფლავა...
ჰორებიც მან სხვა გმირებზე
არა ნაკლებ დააზღვავა
და მით გული „ჰეშმარიტთა“
კიდევ უფრო დაამეავა...

იროდისას.

გუნიასთან ირودისაც
თვარ შევასხით ქებათ-ქება,
ეს „მგოსანი სამყაროსი“
ვიცი, ძლიერ გაჯავრდება.
ироდიჯან! შენი ლექსი
„ნიშადურის“ არს შშვენება,
მარა სხვა შენ ლექსთა შორის
იმისთანა რა იქნება
ამ ბოლო დროს თქვენმა მუზამ
დაბადება რომ ინება.
და შენებით სავსე რო არს,
პოეზიით რომა ღნება...
იმ ლექსითა ироდ მებრძოლთა
უმოწყალოთ ერეკება
და მაგივრათ ბრძოლის ველზე
ироდის მსგავს გმირთ გვპირდება!..
ეხ, ироდი! რათ სასტიკობ,
კაცი რათ არ გეცოდება!
ნუ გარეკავ იმ მებრძოლებს,
მამაშენი გიცხონდება,
და თუ მაინც არ დაიშლი,
მუზა შენი ახირდება,
შენს თავს მაინც გაუფრთხილდი,
გუნიას კვლავ დასჭირდება:
სად პრძოლა და სად ироდი!..
ხიფათი რომ მოგადგება,
ბრძოლის ველზე მედგრათ დგომა
ხომ არ არის რუმბზე გდება?..

სამსონისას.

ახლა სამსონს მივუმღეროთ,
ნაქებია ბიჭობაში,
„წერა-კითხვის“ წევრებათა
მუშების არ მიღებაში,
მუშა ხალხის წევრობითა
გამჯდარი აქვს შიში ძარღვში,
ისე... ცოციალისტია...
ჰეშმარიტ ქართველობაში.

ვახტანგისას.

ვახტანგიც ხომ ქებულია
საქართველოს „წმინდა“ ხალხში,
კენეინისთვის სასამართლოს
ჩაშლაში და ჩაფუნგვაში...
სხვა საქები არა რა არს
ამ უებრო რაინდ ყმაში,
ჯერ სახელი არ გაუთქვამს
„პატრიოტულ“ საქმე სხვაში.

სილოვანისას.

ვგონებ მეტი არ იქნება
რომ შევაქოთ სილოვანი,
ილიოდორ ქუთაისის,
ჰეშმარიტ ქართველოვანი,
შავრაზმული ქადაგებით
ნაქები და ბელოვანი,
მუშტის მქნევი, ტვინ-ნანჯაყვი,
ზორბათ მოსულელოვანი.

იაკობისას.

სილოვანთან იაკობის
მოვიხსენოთ უფხო სახე,
ჰეშმარიტი ქართველია,
ტვინ-მეავა და სავაგლახე,
მის ფართრეთს და ღვაწლთ აღწერას
ველი, მარა რომ ვერ ენახე!..
ამისათვის, შენ, ეშმაკო,
სწორეთა ხარ სამათრახე...

—

აქ შევწყვიტოთ, ჩემო სტვირო,
ჩვენ გმირების ქებათ-ქება
და შემდეგში მათი ხოტბის
არ დაგვზარდეს გაგრძელება...

კენტი.

კითხვა-პასუხი

კით. რამ დაიძარა გვინახს?
პას. დადახნის სამშალ-შარხვამ.
კით. რამ გაახარა იგიგე?
პას. ბევრი ქანქარის ნახვამ,
კით. შერე, ვინ მისცა ქანქარი?
პას. შვიცმა მასამ, ძმაო!
კით. მერე, ხალხისა ფულები?
პას: გგონია შეუჭამია?
არა, „ინახავს ხალხისადვის.“
კით. უბრალოთ რათ ეწვალება?
ეს, რა სარგებლობა აქვს?
პას. შეცრათ მიიმალება!..

მ. ლელაშვილი.

მესტვირული.

ზამთარმა სული დალია
დასტოვა ტახტი ძველიო,
ზედ გაზაფხული დაბრძანდა
მორთული, კაბა—ჭრელიო.
მიძინებული ბუნება
სიცოცხლე გაუყრელიო,
ათას ფრათ შეაფერადა,
შეამკო ტყე და ველიო.
აქ ია აყვავებულა,
სინაზით შეუდრეკლიო,
იქ ყვავილთ გროვა მოჩანა
ჯერ კონად შეუკვრელიო.
წალკოტში ვარდი იშლება
ყინვითა დაუზრელიო,
იქვე ბულბული—მგოსანი
ტკბილი ხმის უზოგველიო.
დამთვრალა ვარდის ეშხითა
უსტვენს: „შენს გაშლას ველიო!“

მეცა მოვმართე ქამანჩა
და სტვირი დასაკვრელადო,
ენა სიმართლით ნაწრთობი
აროდეს გასახრელადო.
სიკეთის ქვაზე მოვლესე
სიმრუდის გასაჭრელადო.
ვინც არის ქვეყნის ორგული
და ბრიყვობს ენა მჭრელადო.

მისთვის მაქვს მომზადებული
ნემსივით გასაყრელადო,
დაუკარ ჩემო ქამანჩავ,
აბა, ჰა, ერთი, ხელადო.

შაირ სიტყვითა ბლიკვაძემ
დაბლა ეშმაკი ახსენა,—
იკურთხოს ტარტაროზიდან
ეშმაკო, შენი გაჩენა.
სპერმაკუდინის წვეთებმა
რამდენს ფეთება აჩვენა!
მათრახმა ვისაც უწია
იწყევლა ბედი, გაჩენა.
(საგრძნობი იცის კუმფხოზე
თურმე წულულების დაჩენა).
ქანქარიელთა ბანაკში
ვისაც სურს ხოლმე დარჩენა.
თვიური ასი მანეთი,
—თბილი ადგილის აჩენა,
სიყალბით თავის შენახვა,
მდიდრული ჩაცმა და რჩენა.
მადლია ამათ ბეკებზე,
მათრახის კვალის დაჩენა
და მაშ, ნუ ვზოგავთ, ეშმაკო,
გადავუცხუნოთ მათ ჩვენა.

წასვლა მწადია თფილისში,
კორტოხი თუ არ დასთუა,
მინდა ვიხილო უთუოდ
ის რედაქტორი, გოთუა.
სამართალს უგვერდულაო
ამბობენ მართლა ეს თუა,
მას კუდი უნდა მათრახის
რომ დაისწავლოს დროთ ჭკუა,
(მსჯავრს მხოლოდ იგი, გაურბის
გაუსწორებლივ ვინც სტყუა).

ლანჩხუთისა პედაგოგებს
ამ დღეებში ქონდათ კრება,
რა ხანია ამ ბედკრულებს
თავის მოყრა ენატრება.
მარა ყველა საკითხები
თავმჯდომარის ხელში ქრება,
სამსახურის კაკია და
მიხვდით სითაც გადიხრება.
ხუთი ყავდა მას ძმა ბიჭი,
მათი ჭირი შეეყრება,
ექვსივე კი მოსაზრებით
ბაში-ბუზუკს შეედრება.
თითო მათგანს დანაჩოქი
მუხლის თავზე ტყავი სძრება
(ვერ მიიღებს ჩინს, ვინც ბატონს,
არ ლოკავს და არ უძვრება)
დავასრულე მესტვირული,
დასვენებაც მენატრება.
ვხედავ გუდა იჩუტება,
სტვირიც აღარ დაიკვრება,
ვიცი რომ არ მომეშლება
მე მუქარა და ყვედრება.

სულიც კბილით მიკავია,
სანამ ხორცს არ გაეყრება
და დავდივარ ოდეს მწყალობს
თქვენი ლოცვა და ვედრება.

ბლიკვაძე.

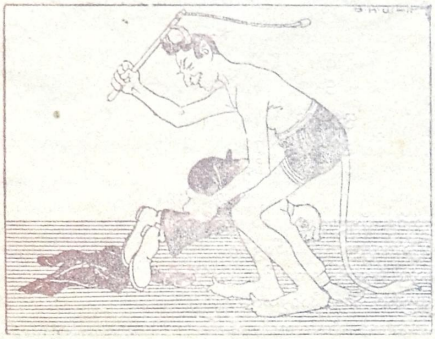

ვერ მახარებს ალდგომა.

ვედარ მატებობს გაზაფხულის
ტურფა მდელო, ცის დაფერადი,
ვერც ბულბულის „ტია-ტია“,
ვერც კოკობი ია-ფერადი.
ბარს ბუნების ქორწინებაზ
ადარ ლხინობს ძველებრ ბულბული
და განიცდის მწარე ვერანდსვას
სვედის გესლით დადაგული.
მესმის ჩაგრულთ მწარე ვნენა!
ბულს ეფლება ის მწყალ შხამთ
და ცხოვრება დღეგანდელი
თავდწინ მიდგას შავბნელ დრამთ.
მაგონდება მაცხოვარი
და „მადალი მისი მცნება“,
„ისიც“ ჯვარზე აკრულია,
„ისიც“ ისე იტანჯება.
რის „ძმობა“! რის „სიყვარული“!
დაუფიქრდი: რაების ჩმახავ?!
დღეს, ძმავ, მხოლოდ იგი გარკვებ,
თუ ორიგეს ერთგვარ სძრახავ!
ამ ნაირად ეგ ცხოვრება
თითქოს უფსკრულს თავს წაგდა,
და ნუ გიკვირს, თუ ვერ მადგენს
ვერც ეს ტკბილი „ქრისტე ადგა“.
ვედარ მადგენს გაზაფხულის
ვედარც ვარდი, ვედარც ია,
ვერც ფიერფლი ცის დაფერადი,
ვერც ბულბულის „ტია-ტია“.
ვერც მინდორზე დადის ნამი,
რომ ცქრიალებს მარგალიტით,
და ვერც ხალხის ყრიამული:
„ქრისტე ადგა!—ჭეშმარიტად“!..

ნ. ზომლეთელი.

* * *

კოდგოთას მთაზე სისხლი იდვრის, სისხლი უმანკო,
სისხლს დვრის და კვნესის სამართლისთვის თავდადებული,
მას, ჯვარზე კაკრულს' ლხვარ ტემული, და სხვ მომქარდს
მხიარულებით ბრბო შეჰეურებს გზა დაბნეული.
საბრალო ხალხო!... თქვენ იცნობდით ამ კაცს წამებულს,
ვის სასიკვდილოთ ხელთ აიღეთ ბასრი დახვარი,
ეს ის კაცია, უბედურნო, ვინც ბოროტ ძალას
წინა აღუდგა სასტიკ ბრძოლით, დასცა თავზარი.
მკაცრ სიმართლეს ის წარმოშვა, მანვე აღზარდა,
აქვე დახედა მან ცხოვრების უკუღმართობას,
თანასწორობის ქვეყანაზე დასაძირებლათ
ყველაკნ უშიშრათ ქადაგებდა ძმობა-ერთობას.
ეს არ მოსწონდა ამ ქვეყნისა მფლობელ-ბედნიერთ
თავრასეულებმა მას ხალხისა მტერი დარქვეს,
და ბეერის დვნინ, დაცინვის და წვალების შემდეგ
ავაზაკებთან სასიკვდილოთ ჯვარზე კაკრეს.

* * *

ჩაგრულთა მხსნელი სამარეში განისვენებდა,
ქვეყნის მტანჯველნი გამარჯვებით კაიზარებდენ,
მათ არ ეგონათ, სიმართლის მის დასამარებით,
რომ თავიანთ თავს სიმუდამოთ ასამარებდენ.
აჭა კაისმის კრეგინგოსა ხმა თავზარ დამცემი,
მიწა ზანზარებს, ხალხი ლელავს შეძახებული
და აჭა აკერ ხმა მოისმა, ქრისტე აღდგა,
წვენთა სიშველათ ჭეშმარიტათ მოვლინებული.
სიმართლის ძალა ქვეყანაზე ეკვლავ გაბოროტდა,
თავიან აღდგომით მან სიკვდილი დასამარა,
მაგ-ბნელმა ძალამ, ბოროტებამ ამ ქვეყანაზე
სიმართლის წინა სამარეზინოთ თავი დახარა.
მოდით, შემოგრბით ტვირთ მძიმენო, ყველა ხმა კაისმის,
ჭეშმარიტების ხელთ აიღეთ ამაგი დროშა,
აღთქმულ ქვეყნისკენ კაკვეკნოთ, ტანჯულო ხალხო,
სად დაგამყარებთ ეგვლისთვის ბედნიერ დროსა.

ბ. ბელა.

პატარა ვეფხვის ტყაოსანი.

იყო ქუთაისს სალოგინ ბოლტ-ბედგოგ-ბოგოსანი,
მაღალი სულით მდაბალი, ზოგ ზოგჯერ ხელ არგანოსანი,
„მკვლელის“ და მეგვალის ავტორი, ვინმე გრამატიკოსანი
უებარი და მოუბრე, ჭეშმარიტ ქართველესანი.
სხვა არა ჭქონდა საქმე მას, თვინიერ მტრობა-შურისა,
სამართლეს ეტყვი, ოუშეტებს, მეშტებით მოკაშურისა,
სრულად არ ითქმის ამ კაცთა მომქმედი არის თუ რისა,
საარსანკელო სამგზავრო, მას ძალუძს სამსახურისა-
დასრულდა მისი ამბავი, მტირალი რამე ხანისა,
ვით ჭეკეთი, ძველ დროში, განჯელი ჭაბატ-ხანისა.
ნაჭები არის „ოურნეული“ ცნობილი დურმიშხანისა
და კადმოსანი დიდმი, ხან ეს არის და ხან ისა.

ბლიკვაძე.

საღდგომო.

(ხევსურული)

ხევს

ქრისტე აღსდგა! მაგრამ შენ კი,
კვლავ განაგრძობ ძველებურ ძალსა,
აღსდეგ! და თქვი: ქრისტე აღსდგა
წვენც მოგაცხებთ მოძალალსა.

სტეფანწმინდის სკოლას

ქრისტე აღსდგა! გაზაფხულიც
აუგზავნიდების მინდორ ველსა,
შენც გისურვებთ აღსდგე მკვდრეთით
და უნათო მხარეს ბნელსა.

სამკითხველოს

ქრისტე აღსდგა! მაგრამ ჩვენ კი
კვლავ მკვდარს ვხედავ სამკითხველოს??
მაშ უსურვოთ ამდგარიყოს.
ამ სტრიქონთა წაამკითხველოს?

ჩვენს ბ—ს

აღსდგა ის, ვინც არ შეუდგა
თქვენებურ მხეცთა კანნინებას!
დაახ აღსდგა! და გიქადისთ
საუკუნოდ დაძინებას.

სტეფანწმინდელთა

თქვენც გიდოცავთ „ქრისტე აღსდგა“
და მსურს გკითხოთ ერთი რამ:
ის სასოებელ სკოლის ფული
სად არის, ან ვინ შეჭამა?

მდ. ა. ფ-

წერილები ეშმაკისადმი

სამტრედიის რაიონი.

ჯიხაიში. ეშმაკოჯან, თუ ძმა იყო
ჩაგვიწერე ეს ამბავი:
სამკითხველოს გამგეობამ
როგორ შეირცხვინა თავი.
ისე კარგათ მიიმალენ
რომ არვინ სჩანს დამნახავი
არც სტრაჟნიკი მონავარდე,
არც შპიკი და არც პრისტავი·
ახლა, ჩვენი სამკითხველო
სურთ აკურთხონ სატუსაღოთ
და თუ ძმა ხარ დაგვეხმარე,
რომ წიგნები გაგვისაღოთ.

ჯათუ.

—

სამტრედია. გენაცვალე ეშმაკ-ძმაო!
მოგვისმინე თუ გწამს ღმერთი:
წარმოდგენას დავესწარი
და უნდა გაცინო ერთი.
დასდგეს, ბიჭო, მაგ ოხრებმა
გალექსილი „პაწა-კახი"...
რა ვინატრე რო იცოდე
შენი კუდი და მათრახი!!!
კობახიძემ და ბრელიძემ
ხომ „ჩაიმას" ჩააფლავა,
მაგრამ უნდა დაგენახა
ქალბატონი გოგიავა.
ასტყდა სტვენა საარაკო
აღარ იყო ყურთა სმენა
ახ, მათრახის მწვავე კუდი
რათ გვილირდა მაშინ ჩვენა!

ბეკოლია.

—

თიანეთიდან.

მოდი და ნახე ეშმაკო, ჩვენში რა გასაჭირია
მიურუებულსა ადაგას, რო ყველაფერი ძვირია.
თან წამოიღე მათრახი, თიანეთისთვის გვჭირია
და ვინც კი ღირსი გამოჩნდეს ცრემლებით აგვიტირია.
ვიდრე თიანეთს ამოხვალ, ინახულებდე ერწოსა
სოფლებს ხშირ-ხშირათ შეხვდები, მიწას კი ერთი ბეწოსა,
თუ გზას შემოგხვდეს თურქაძე და ანაფორა ეცოსა
ისე გაჰკარი მათრახი, რო წელში მოიკეცოსა.
თიანეთს შკოლაში ნახე ,,მიხა ვეფხი'' და ვანია
თანაც ივანეს მეუღლა, ირემაშვილის ქალია,
სამთავს გაჰკარი მათრახი, რო გაახილონ თვალია
უსაქმურობა გადასდვან, შეიგნონ თავის ვალია.
არ დაგავიწყდეს მათ გვერდით ,,მგელი ოღლიცა'' ნახია
და რასაც გეტყვის ,,მართალსა'' ის გულში ჩაიმარხია,
კანტის ფილოსოფიის შესწავლა განუძრახია
მაგრამ, მერწმუნე ამისთვის ჯერ მისი გოგრა მკვახია.
ვაჭრებზე რაღა მოგწერო, ან კი რა მოსაწერია,
ჩვენი ბედი და იღბალი მათ დავთრის წიგნში სწერია,
ეს კარგათ ვიცით მაგრამ რა, ყველა ჩვენგანი შტერია
და თუ გვიშველის ისევ ის, შენი მათრახის წვერია.
კიდევ, აქა გვყავს, ეშმაკჯან, სტუდენტი „აგრონომია"
ყენევა, შვეიცარია, უნახავს როგორც სდომია.
სიტყვით ,,ესფერობს'', საქმით კი სულ სხვა რამისა
მდომია
აღარც ცენტრი სწამს ღვთის მადლმა, არც მისი ავტონომია.
გლეხებს უწოდებს: ,,ლუპლეტებს'', ზარმაცებს (გა-
გიგონია?!)
ეგრე აზროვნებს საშიკო, ჩვენ კი ნასწავლი გვგონია,
ფშავ-ხევსურეთი ამისთვის ან კი რა მოსაწონია
გლეხი ზარმაცი?! საშიკოს, ე რა დიდი ჭკვა ჰქონია!?!
მოდი, ძმაოჯან, გაშინჯე ვინც შერყეულა ჭკვაზედა
ვინც შკოლას ვერა პატრონობს, ვინც დადის ლოთობაზედა,
ვინაც ხალხს ყვლეფავს, ატყუებს, ვინც მღერის სულ
სხვა ხმაზედა
სუყველას გაჰკარ მათრახი ტყავი ააძრე ტანზედა.

ცხო-მთიული.

—

თელავი. ძმაო ეშმაკო! გვითხარი
  რათ დაივიწყე თელავი?
  იქნებ გგონია ძვირობდეს
  ჩვენში სიმართლის მთელავი?
    სცდები ძმობილო, თუ ჰგულობ
    ჩვენში ამ სიის წესებსა
    პირ-იქით, შენი მათრახი
    ბევრს რამეს გაგვიკეთებსა.
  პირველ რიგშია ტერტერა
  სამშობიარო კასითა
  და უნდა დაგვიჯილდაო
  მათრახის კუდით ასითა.
    ვითარცა მამა სულისა
    ნაწრთია მოტყუებაში,
    მაგრამ ყველაფერს გაუგებ
    ეშმაკურ აღსარებაში
  შემდეგ საქორწინ-კასაში
  ეახლე ჩვენსა ნინოსა,
  მაგრამ უფრთხილდი, პრისტავთან
  ხელათ არ მიგავლინოსა.
    გაჰკარი ამა ქალბატონს
    როგორც რიგი და წესია
    ექვსი ათასი მანეთი
    სხვისი რო „შეუთრესია.“
  კოტე ხირსელიც ღირსია
  მათრახით ზურგზე-რებისა
  რადგან დაიწყო ბოლო დროს
  „ფოდრაჩიკობა“ მკვდრებისა.
    მაშ ეგრე, ძმაო ეშმაკო
    გადმოიარე მთა-ველი...
    გულის ფანცქალით მოგელი
    შენი

ბაგრატა ვანელი.

—

ახალსენაკიდგან.

ძმაო ეშმაკო ძმობილო,
  ყური დამიგდე კარგათა!
  მე „პაციენტებს“ აგიწერ
  და შენ კი მოცხე მაგრათა!...
    ორმოცი ვერსის მანძილზე
    სენაკ-ზუგდიდის გზაზედა
    ასხედან ფაეტონებზე
    დროგ-ფურგონ-დილეჟანზედა
  „იამშჩიკი“ თუ „კუჩერი“,
  საერთოთ-„იზვოშჩიკები“!
  სულ მაგათ უნდა‘ რაც უნდა,
  აუწვა კუდის რიკები!
    რათ არ იციან, რომ ღმერთმა
    ასე სთქვა პირუტყვ-ხარზედა:
    „ექვსი დღე ებას ულელში,
    მე‘მეიდეს დაწვეს მხარზედა!“
    განა იგივე არ ითქმის
    ადამიანზე, კაცზედა?!
    მაშ, რისთვის გაჩნდა მეტყველათ
    ის ამ კრულ ქვეყანაზედა?
    იქნებ უცდიან დღეს, როცა
    ადა თვით ეტყვის: „თომაო!
    გეყოფა კვირით კვირამდი
    ექვსი დღის ძნელი შრომაო,
  კვირას დაჯექი, იკითხე,
  სკან რაა კარგი, ავიო,
  ქირასაც გაგიძლიერებ,
  არ მოკვდეს ჩემი თავიო!“
    და რომ დრო ადარ დაჰკარგონ
    ამ უნაყოფო ლოდინში,
    შაფათ საღამოს დასცხე!... რომ
    კვირა-დღე იწვენ ლოგინში!
  თუმც კითხვა ჟურნალ-გაზეთის
  მათ აზრში მეტი ბარგია,
  მაინც ხომ დაისვენებენ
  და მათთვინ ესეც კარგია!

—

    სადგურ სენაკში იხილავ
    „მუშათ არტელის“ წვერებსა
    და თითოს მათაც გადაჰკრავ
    მათრახის მწვავე წვერებსა!
  თან ეტყვი: „ბოეკებ-ცალების
  გამოძვრა-გამოფცქვნილებას
  ნუ მისდევთ, თორემ მათრახ ქვეშ
  იგრძნობთ სინდისის მხილებას!
    ვაჟარს რომ ერთი მოჰპარო
    იაშჩიკიდგან ტარანი
    არც სახლი აგიშენდება,
    ბეღელი, არცა მარანი,
  მისთვის კი ხელსაყრელია:
  ჰპოვობს სალაყბო მასალას
  და ხალხის გატყავებაში
  არც ღონეს ზოგავს, არც ძალას!“

ონისიმე.

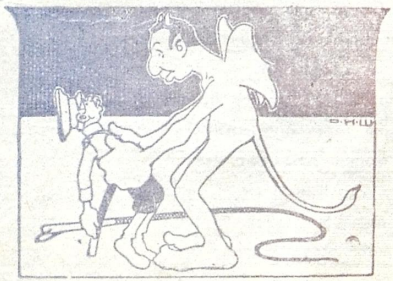

„ან ზურნა და ან სიკვდილი!“

მიჰქრის ეტლი ვერისაკენ!

(ვუძღვნი ვლ. მიქელაძეს).

მიჰქრის ეტლი ვერისაკენ,
მიჰქრის, როგორც შევარდენი!
ქუჩას ატკბობს ზურნის ჰანგი
იმ ეტლიდან მონადენი.
მისი „ტკბილი მელოდია“
ნექტარივით მწვდება გულში,
და მივყევარ მსუბუქ ფრთებით
სანეტარო ჩვენ წარსულში.
„ბარაბანის“ ნაზი კილოც
სულს მიმშვიდებს, სმენას მიტკბობს
და ოცნებით, წარსულშივე
თავდაყირა გადამიშობს.
„ოჰ მეზურნევ, დაჰკა, დაჰკა“
ბარაბანო უთხარ ბანი,
გამიქარვე გულის სევდა,
და მომიკალ კაეშანი.

ვინა სთქვა, რომ ეს მუსიკა
„კულტურასთან“ იყოს მწყრალათ*)
და ქუჩაში სეირნობა
აეკრძალოს ზურნას ძალათ?!
„ოჰ მეზურნევ დაჰკა, დაჰკა
გამაგონე ეგ ხმა ტკბილი“
გასწი ეტლო ვერისაკენ,
„ან ზურნა და ან სიკვდილი!“

ეშმაკი.

---

*) ეს საკითხი, „უპრავაში“
ირჩეოდა აგერ ხანათ
და ვლადიმერ მიქელაძემ
ტანჯულ გულის მოსაფხანათ,
დაამტკიცა, რომ უზურნოთ
აღარ ვღირვართ არცა ჩირათ
და მუსიკა უკეთესი
არ იქნება ქვეყნის პირათ.

ვ—

რედაქტორ-გამომცემელი თ. ბოლქვაძე.

ელექტრომბეჭდავი ამხ. „ზარმა“, რუსსკაია ქ. № 3.